Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp

Adviseur : Siep Stramrood
Portefeuillehouder : T. van der Pas
Datum : 30 januari 2024

Aan de Raad
Tariefstijgingen en proces tarievenonderzoek jeugdhulp en Wmo

Inleiding
In deze brief informeren we u nader over de resultaten van de onafhankelijke onderzoeken naar de tarieven Ambulante Wmo en jeugd en tarieven Verblijf jeugd en het proces om tot vaststelling van de tarieven te komen. Daarnaast informeren we u bij deze over de – op dit moment - verwachte negatieve financiële effecten van de onvermijdelijke tariefstijgingen en enkele andere autonome ontwikkelingen met financieel gevolg.

Waarom een tarievenonderzoek?
De Bestuurscommissie Inkoop Zorg heeft op 7 juli 2023 besloten tot uitvoering van een onderzoek. Hiertoe is opdracht verleend aan Transitiepartners, een onafhankelijke partij met brede ervaring op het gebied van tarievenonderzoek. De basis voor het onderzoek betreft de huidige producten- en zorgvormstructuur zoals deze per 2020 is ingekocht. De overeenkomst voor Ambulant Wmo en jeugdhulp loopt tot 1 juli 2025. Voor Verblijf jeugd loopt de overeenkomst tot 1 juli 2024.

De aanleiding voor het tarievenonderzoek is aan de ene kant de frequente signalen van aanbieders in de afgelopen twee jaar over het niet kostendekkend zijn van de tarieven. Autonome ontwikkelingen zoals de stijging binnen alle Cao's Zorg, de krapte op de arbeidsmarkt, stijgende energielasten en de stijgende inflatie liggen hieraan ten grondslag. Aan de andere kant zijn de gemeenten/regio's bij het inkopen van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gehouden aan het betalen van een reële prijs. In het kader van de Wmo 2015 is deze verplichting reeds vastgelegd in de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Reële Prijs. Voor jeugdhulp volgt deze verplichting nu nog uit jurisprudentie, maar zit de AMvB Reële prijs er ook aan te komen (verwachting 2024). Dit betekent dat gemeenten/regio's moeten kunnen onderbouwen en uitleggen hoe tarieven zijn opgebouwd, hoe deze tarieven kostendekkend worden geacht te zijn voor de gemiddelde aanbieder en hoe meermaals afstemming met de markt heeft plaatsgevonden.

Bestuurlijke behandeling tarievenonderzoek Ambulant Wmo en jeugd uitgesteld
Tijdens de Bestuurscommissie Inkoop Zorg van 15 december 2023 is het adviesrapport over Ambulant Jeugd en Wmo aangeboden. De oorspronkelijke planning was dat op dat moment met het rapport bestuurlijk zou worden ingestemd. Dat proces is uitgesteld. In de maanden januari en februari volgt nadere ambtelijke bestudering en advisering over het adviesrapport. Gelet op de verwachte impact, kijken de gemeenten in de regio gezamenlijk naar de tarieven en andere mogelijkheden om financiële effecten van hogere uitgaven te reduceren.

Bestuurlijke bespreking van het adviesrapport is nu gepland op 8 maart 2024 in de Bestuurscommissie Inkoop Zorg, waar advisering over de tarieven richting het Bestuur van de MGR plaatsvindt.

Uitvoering tarievenonderzoek Verblijf jeugd

De behandeling van het tarievenonderzoek Verblijf jeugd vraagt om een ander tijdspad, omdat deze is uitgevoerd ten behoeve van de nieuwe inkoop van Verblijf jeugd. Want de huidige regionaal afgesloten overeenkomst Verblijf jeugd loopt af op 1 juli 2024 en om de inkoop tijdig te starten moet de inkoopprocedure uiterlijk eind januari in gang gezet worden. In de huidige overeenkomst is geen verdere verlengingsoptie opgenomen. Doordat de contracten aflopen zijn de gemeenten in de regio genoodzaakt tot het opnieuw inkopen van de verblijfsproducten. Inkoop SDCG voert voor de 11 gemeenten in de regio Centraal Gelderland de inkoop van Verblijf jeugd uit. De afgelopen periode is gewerkt aan de voorbereiding van deze inkoop en het optimaliseren van de producten. Gelijktijdig heeft dus het tarievenonderzoek Verblijf jeugd plaatsgevonden door Transitiepartners.

Het adviesrapport Verblijf jeugd is eind december 2023 beschikbaar gekomen en regionale bestuurlijke behandeling is 26 januari 2024 gepland. Dan vindt regionaal bestuurlijke afstemming plaats over de inkoopopdracht Verblijf jeugd inclusief tarieven. Aansluitend zal de BC Inkoop op 26 januari de inkoopdocumenten van advies voorzien zodat het Dagelijks Bestuur de inkoopdocumenten kan vaststellen. De inkoop Verblijf jeugd kan dan (uiterlijk) 30 januari 2024 gepubliceerd worden door Inkoop SDCG.

Financiële gevolgen tariefstijgingen

Duidelijk is dat de tarievenonderzoeken onvermijdelijk gaan leiden tot tariefstijgingen en dus ook tot hogere uitgaven voor deze zorgvormen. Omdat de tarieven, zowel voor Ambulant Jeugd en Wmo als voor Verblijf jeugd, nog niet bestuurlijk zijn vastgesteld, is nog niet exact te bepalen wat de financiële gevolgen voor onze gemeente zullen zijn. Wel kunnen we op basis van de liggende adviesrapporten een bandbreedte voor de financiële gevolgen aangeven. Het tarievenonderzoek kan mogelijk ook invloed hebben op de afspraken voor onze lokale opdracht maatwerkdiensten jeugdhulp. Dit is meegenomen in de bandbreedte.

Naast de effecten vanuit de tarievenonderzoeken hebben we vanaf 2024 ook te maken met de invoering van landelijk door het Rijk opgelegde hogere tarieven voor jeugdbescherming en jeugdreclassering in het kader van de caseloadverlaging voor deze dienstverlening. Bij gelijkblijvend gebruik leidt dit eveneens tot hogere lasten dan voorzien, omdat deze tariefwijziging slechts voor een deel (50/50) gecompenseerd wordt door een hogere uitkering vanuit het Gemeentefonds.

Tot slot krijgen we te maken met uitspraken van De Centrale raad van Beroep (CRvB) op basis waarvan gemeenten hun Pgb-tarieven voor hulpverleners vanuit het sociale netwerk binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) moeten vaststellen. Deze uitspraken hebben consequenties voor het beleid van de gemeente Rozendaal. De CRvB stelt in haar uitspraken dat gemeenten het tarief van een PGB waarmee een persoon uit het sociaal netwerk wordt ingehuurd moeten verhogen.

Vervolg

Wij informeren u zo snel mogelijk als besluitvorming over het tarievenonderzoek Verblijf en Ambulant heeft plaatsgevonden en de gevolgen daarvan voor onze gemeente duidelijker zijn.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester